

– Minulla oli mielikuva, että on paljon tyyppejä, jotka tulevat ja perustavat yrityksen, mutta tässä vastaajaporukassa heitä onkin vain 9 prosenttia. Enemmän on duunareita.

Työn merkitys nousi selkeästi esille myös, kun kysyttiin, saiko jokin asia epäroimään muuttoa. Lopulta työllistyminen oli kuitenkin koettu yllättävän helpoksi. Suurimmat huolet liittyivät asumiseen. Kolarin kunnan asuntotilanteesta vastaajilla ei ollut liiemmin hyvää sanottavaa.

”Omaa asuntoa oli vaikea saada. Asunto viimein löytyi, mutta sekin on loma-asunto.”

”Muuttoa hidasti asuntotarjonnan vähyys. Kun asunto löytyi, muutto tapahtui epäroimättä.”

”Asuntopula. Kolarin kylällä talojen vuokra ja myyntihinnat edullisia mutta palvelut mitättömiä/niitä ei ole, kun taas Ylläs/Äkäslompolo myytäviä taloja ei ole ja vuokra-asuntojen hinnat ovat liian korkeita.”

”Huono asuntotilanne Ylläksellä. Edelleen ihmettelen miksi tunturikylien asuntotilannetta ei paranneta ja muutetaan kaavoitusta niin, että tänne voisi rakentaa pysyvän kodin kivalle paikalle eikä vain loma-asuntoja. Tällä hetkellä parhaat vapaat tontit ovat kaikki lomaa-asunnoille.”

Monissa vastauksissa painotettiin, että haluttiin nimen omaan muuttaa tunturikyliin, ei muualle Kolarin.

Kunnallispolitiikka, kaivos ja kylien väliset väennöt

Miten asuminen ja eläminen Kolarissa on sitten sujunut?

Osassa vastauksissa moitittiin terveyspalveluita, osassa kehuttiin – palvelut ovat autottomalle liian kaukana, mutta toisaalta hammashoittoon ja mielenterveyspalveluihin on helpompi päästä kuin etelässä. Tunturikylien elintarvikeliikkeiden hintatasoa pidettiin kalliina, mutta samalla todettiin, että asioita voi myös Kittilässä tai Kolarin kirkonkylällä.

Esille nousi myös kunnallispolitiikka ja kylien väliset väennöt: pienessä kunnassa kunnan päätöksentekoprosessin koetaan tulevan iholle.

Kyselyssä ei kysytty erikseen, miksi vastaaja ei usko asuvansa Kolarissa enää viiden vuoden päästä (7 %). Syitä siihen saattaa olla monia, aina ei edes henkilöistä itsestään riippuvaisia. 37 prosenttia ei tiennyt, asuuko enää viiden vuoden päästä Kolarissa. Avovastauksissa suurimmaksi epävarmuustekijäksi jäämiselle nostettiin kaivoshanke.

”Kolarin kunnassa ahdistaa kaivostyönteisyys ja historiaan katsominen sen sijaan, että innovoitaisiin yhdessä tulevaa.”

”Kaivoksen tuleminen mietitytti ennen muuttoa. Ja edelleen mietityttää. Jos kaivos tulee, minä luultavasti lähen.”

”Kaivoshanke aiheuttaa ison epävarmuuden lähikylien ja matkailun tulevaisuuden suhteen. Mahdollinen kaivoshanke saattaa vaikuttaa myös omiin edellytyksiini asua jatkossa Kolarissa.”

Vastaajista yksi kertoi muuttaneensa Kolarin, koska puoliso työllistyi kaivoshankkeessa.

Suurin osa vastaajista kuitenkin ilmoitti tietävänsä jo muuttoa suunnitellessaan, minkälaiseen kuntaan on muuttamassa ja odotukset olivat linjassa todellisuuden kanssa. Yli 50 prosenttia vastaajista uskoikin asuvansa Kolarissa vielä viiden vuoden päästä.

Poikamiesten paratiisi?

Kun tarkastelee pitkäaikaista kehitystä, Kolarin kunnan väkiluku on pysynyt pitkään plus miinus nollana.

– Sekin on ihan hyvä, kun vertaa muihin Lapin kuntiin, joissa väkiluvun kehitys on ollut tasaista laskua, Jokinen toteaa.

Koska kyselyn vastaajista 75 prosenttia oli naisia ja yli 70 prosenttia 25–44-vuotiaita, kysyimme Kolarin kunnasta muuttajatietoja, joista kävisi tarkemmin selville kaikkien muuttajien ikähaarukka ja onko muuttoliikenne naisvoittoista.

– Yleisesti ottaen ei voi sanoa, että naiset vastaisivat enemmän kuin miehet. Joko kysely on jostain syystä herättänyt enemmän naisten mielenkiintoa vastata tai sitten asumme poikamiesten paratiisissa, Jokinen hymähtää.

Kolarin kunta käyttää seurantaan Tilastokeskuksen Paavo-järjestelmää. Paavo-järjestelmästä saimme Kolarin nettoväestömuutoksen vuosilta 2015–2020, mutta sen tuoreempaa tietoa ei löytynyt, eikä myöskään tietoja sukupuolen ja iän mukaan eriteltyinä.

– Paavo ei kerro luotettavasti kylätasolla, kuinka väestömuutos tapahtuu, mikä on ongelma Kolarin kunnan väestökehityksen ja vetovoimaisuuden ymmärryksen kannalta, Jokinen sanoo.

Hyvin selvitty

Kuukkel kysyi myös Kolarin vt. kunnanjohtaja **Hannu Haapalalta**, mikä on kunnan näkemys siitä, miksi Kolarin vetää väkeä.

– Rakentamiseen ja tontteihin liittyvä asiakaspalvelu, liikenneyhteydet, harrastusmahdollisuudet ja tunturikoulut vaikuttavat muuttoaasiaan varmasti positiivisesti, Haapala pohti.

– Kunta selvisi kyllä hyvin toissa vuoden liki sadan hengen tulosta. Muuton vaikutus näkyy käytännössä päivähoitodossa ensimmäisenä, hän jatkaa.

– Hidasteena muutoille on tietenkin asuntojen, etenkin vuokra-asuntojen, puute.

Haapalan mukaan Kolarin kunnassa ei ole varsinaisesti käyty keskustelua siitä, kuinka kuntaan houkutelaisiin lisää muuttajia.

– Rahallinen houkutin voi olla jollakin maan alueella paikallaankin, ja joissain kunnissa erilaisia sellaisia on käytössä. Houkuttimen arvo lieenee pitkälti symbolinen, sillä muutto sinänsä on iso ja kalliskin asia.

Satu

Paluumuuttajana rakkauden perässä Sieppijärvelle

*Lapsuutensa ja nuoruutensa Kolarissa asunut ja sittemmin Rovaniemelle asettunut **Nathalie Koskenniemi** rakastui sieppijärveläiseen mieheen ja päätti muuttaa takaisin Kolarin – vaikka joskus vannoi, ettei koskaan palaa.*

”Olen asunut Kolarinsaareissa aikailla koko lapsuuteni, nelivuotiaasta saakka. Sitä ennen asuimme Äkäslompolossa. Äitini on täältä lähtöisin. Lukion jälkeen muutin Ouluun. Oli kauhea hinku päästä muualle ja vannon, etten koskaan ikikuuna päivänä tule takaisin. Kävi kuitenkin niin, että piti mennä kauas, että näki lähelle. Opin arvostamaan sitä, mitä täällä on.”

”Oulusta muutin Rovaniemelle. Silloin tapasin netissä nykyisen aviomieheni. Jos siinä miehen ilmoituksessa olisi lukenut paikkakunta, en takuulla olisi ottanut yhteyttä, mutta siinä luki vain Lappi. Selvisi, että olimme olleet rinnakkaisluokilla yläasteella, mutta emme tunteneet toisiamme.”

”Opiskelin Rovaniemellä oppisopimuksella trimmaajaksi. Miehelläni oli vakityö ja talo Sieppijärvellä, minä hain paikkaani. Lopulta muutin mieheni luo ja kuljin vuoden Rovaniemellä töissä. Kun sain ammattitutkinnon, irtisanouduin ja jäin pysyvästi Kolarin. Suoritin työvoimakoulutuksena kokon tutkinnon ja tein samalla trimmejä.”

”Alussa oli tosi hankalaa. Tuntui, että olen jollain tapaa epäonnistunut elämässäni, kun en ole päässyt kauemmaksi. En tiedä, mistä se kumpuaa, että olisi hienompaa asua Etelä-Suomessa. Ensimmäiset pari vuotta minulla oli jalka oven raossa koko ajan. Kun Sieppijärven kyläkauppa lopetti ja oltiin puoli vuotta ilman kauppa, tuntui, että ei saakeli, kohta sammuu viimeinenkin savu.”

”Työllistyminen rassasi eniten. Arvotan itseni työn kautta, minulle on hankalaa olla työttömänä. Vuonna 2018 perustin oman yrityksen ja nyt teen päätyönä trimmaajan työtä. Vakituista asiakaskuntaa alkaa olla hyvin. Käyn edelleen Rovaniemellä tekemässä trimmejä pari kertaa viikossa.”

”Välillä haaveilen, että olisin lähempänä kaupunkia, siellä on ne omat huvituksensa, mutta kun meillä kasvatetaan koiria, tämä on ihanteellinen paikka elää. On läänä eikä naapuria vieressä.”

Sanomme kirkonkylää Muumilaaksoksi

Linda ja Niklas Eurén muuttivat Kolarin kirkonkylälle vuonna 2020. Linda on syntynään Satakunnasta Eurajoelta, Niklas Heinolasta. Linda työskentelee siivoojana päiväkodissa, Niklaksella on oma äänialan yritys.

N: ”Minä olen asunut vähän kaikkialla, olen kiertänyt maailmaa aika paljon. Lindan tapasin vuonna 2014 Porissa.”

L: ”Minun vanhemmillani oli Enontekiöllä mökki, ja olen pikkuvauvasta saakka viettänyt kaikki lomani Lapissa. Vedin Niklaksen mukanaan Lappiin ja Niklas rakastui pohjoiseen.”

N: ”Minua taisi purra lapinkärpänen – tai sääski...”

L: ”Asuimme ensin vuoden Sodankylässä ja teimme molemmat töitä hotellissa.

N: ”Sodankylässä oli hauskaa, mutta en nähnyt itseäni tulevaisuudessa palvelualalla. Minulla on myös IT-puolen koulutus, mutta sekään ei tuntunut omalta. Muutimme Sodankylästä Turkuun, jossa aloitin elokuva-alan opinnot. Valmistuin äänipuolelle.”

L: ”Joulukuussa 2019 ryhdyimme miettimään, missä haluaisimme asua. Vietimme niin paljon aikaa pohjoisessa, että tuntui järkevämmältä muuttaa sinne kuin ajaa koko ajan edestakaisin. Ryhdyimme etsimään myynnissä olevia taloja ja Kolarin tuli siitä kautta vastaan. Kolarin tuntui sopivalta, Ylläs oli entuudestaan tuttu ja rakastamme alueen luontoa. Vaihtoehtoisia taloja oli kolme, mutta kun ensimmäisenä näimme tämän, tiesimme, että se on siinä. Ajoimme kirkonkylän raittia ja siellä ei ollut oikein mitään – se oli juuri sitä, mitä haimme. Talo on lähellä kirjastoa, se on lukutoukille tärkeää.”

L: ”Minä olin alkuun töissä keskuskeittiössä, nyt päiväkodissa siivoojana. Tiesin, että työllistyn missä tahansa. Niklaksen uran nousu huoletti enemmän.

N: ”Oli suuri mysteeri, miten minun työni lähtevät liikkeelle. Olen kuitenkin työllistynyt yllättävän hyvin. Olen erikoistunut arktiseen äänimaailmaan ja tehnyt ääniä muun muassa lukuisiin elokuvaprojekteihin.”

L: ”Olemme sataprosenttisen tyytyväisiä elämäämme täällä. Kolarin on meille mahdollisuuksien ihmema. Sanomme Kolarin kirkonkylää Muumilaaksoksi. Se on niin turvallisen tuntuinen. Sympaattinen kylä ja sympaattisia ihmisiä.”

N: ”Pienessä kylässä asiat ovat myös helpompia ja ihmiset auttavaisia.”

Matkailu työllistää ylläsjärveläisen ympärivuotisesti

Marko Uusitalo on kotoisin Ikaalisista. Ylläsjärvelle hän muutti Tampereen kupeesta Ylöjärveltä. Marko on vakituisesti töissä Lapland Hotel Saagassa.

”Ikaalinen on pieni, rauhallinen paikka asua. Viihdyin siellä. Ylöjärvelle muutettuani kävin töissä Tampereella. Siellä taas oli sen verran paljon viiksettä, että aloin kaivata rauhallisempaan paikkaan. Tampereella sain idean, että lähdetäänpäs kokeilemaan Lappia. Olin aiemmin käynyt vain Rukalla.”

”Tulin Ylläsjärvelle ensimmäisen kerran vuonna 2018 loppiaisen jälkeen. Tein kevään kokon töitä Saagassa, mutta kesäksi lähdin hommiin satamaravintolaan Tampereella. Tulin takaisin Ylläsjärvelle talveksi 2019. Siitä saakka olen asunut täällä ympäri vuoden. Kesällä 2020 oli koronan takia epävakaa aikaa ja hotelli oli kiinni. Silloin työskentelin Taigassa.”

”Töitä on riittänyt ympäri vuoden. Talvella on kiireisempää, eikä ehdi niin paljon harrastamaan. Pidän muutenkin enemmän kesästä. Silloin vaeltelen tuntureilla ja pyöräilen. Tämä luonto ja maisemat ovat hienoja. Ja ihmiset täällä ovat avuliaita ja lupsakoita. Töiden kautta olen kasvattanut verkostoa ja ystäväpiiriä. Täällä on paljon samanhenkisiä ihmisiä.”

”Ostin paritalon puolikkaan jo ennen vakituista työpaikkaa. Ajattelin, että vaikka en jäisikään, haluan Ylläkselle tukipisteen. Oma asunto on tärkeä. Monen hengen henksukämppeä ei jaksaa kuin korkeintaan ensimmäisen sesongin.

”Tulin avoimin mielin ja olen tyytyväinen elämään täällä, en tällä hetkellä kaipaakaan muualle.”

